

**Четрнаеста седница
ФОРУМА ЗА КЛИМАТСКЕ ИЗГЛЕДЕ ЗА ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ
(SEECOF-14)
25-26. новембар 2015. године**

**КЛИМАТСКИ ИЗГЛЕДИ ЗА ЗИМУ 2015/16. ГОДИНЕ ЗА
ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ И КАВКАСКИ РЕГИОН (SEE&C)**

Експерти за климу из мреже Регионалних климатских центара Регионалне асоцијације VI за Европу Светске метеоролошке организације, и то из нодова за дугорочну прогнозу (Meteo France, Француска и Roshydromet, Русија) и мониторинг климе (Deutscher Wetterdienst, Немачка); UK Met-Office-a; Глобалног центра за прогнозу времена Европског центра за средњерочне прогнозе времена (ECMWF); Међународног истраживачког института за климу и друштво (IRI, САД); Националног центра за прогнозу животне средине (NCEP, САД); Виртуелног центра за климатске промене за Југоисточну Европу (SEEVCCC, Србија); и националних хидрометеоролошких служби земаља SEECOF региона значајно су допринели успешном спровођењу SEECOF-14 форума у погледу развоја релевантних документа и обезбеђивања научних смерница и препорука.

SEECOF-14 се састојао од следећих корака:

- Корак 1: квалитативна процена тачности климатских изгледа за лето 2015. године донетих на SEECOF-13 форуму;
- Корак 2: процена садашњег стања климе укључујући глобалне карактеристике климе великих размера и процене њених вероватних промена у току наредних месеци;
- Корак 3: доношење заједничке прогнозе за зиму 2015/16. године.

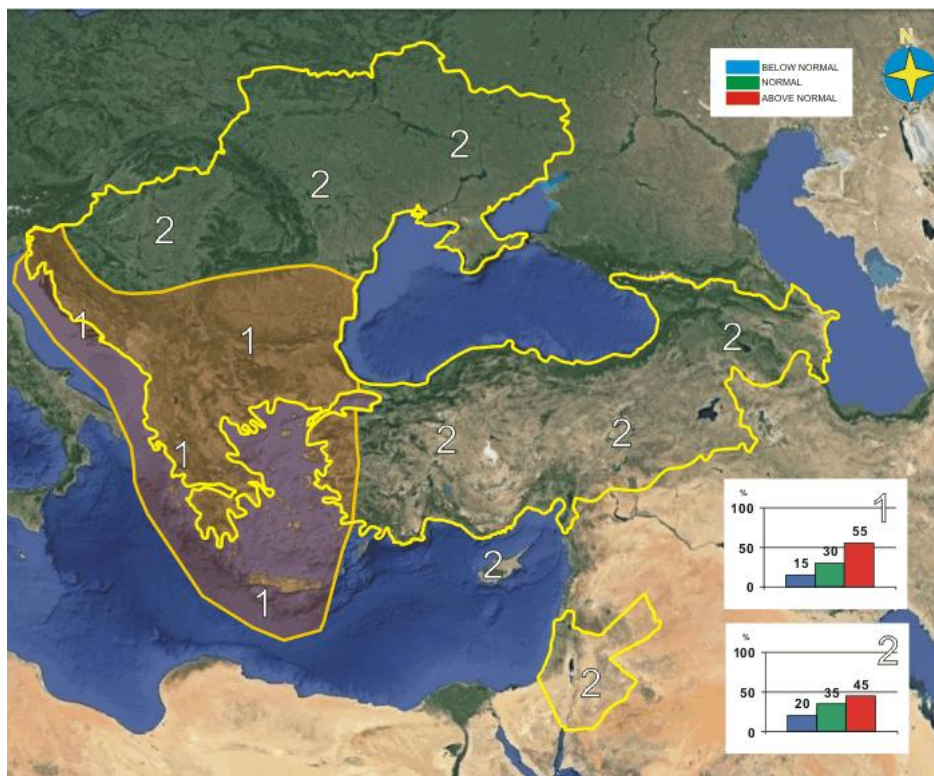
Сва релевантна документација постављена је и ажурирана на интернет страни SEEVCCC:
<http://www.seevccc.rs>

SEECOF-14 КЛИМАТСКИ ИЗГЛЕДИ ЗА ЗИМУ 2015/16. ГОДИНЕ

SEECOF-14 прогноза заснива се на резултатима динамичких модела, статистичких модела као и познатих телеконекција климатских карактеристика великих размера. Анализа тренутног стања главних покретача MedCOF-5 односи се такође и на област Југоисточне Европе.

Јак Ел Нињо који се успоставио у тропском Пацифичком Океану и за који се очекује да достигне врхунац негде крајем године такође би могао имати утицаја на климатске услове ове зиме. Очекује се да ће се температуре површине мора ниже од просека, у области северног Атлантика, јужније од Гренланда, задржати током наредних неколико месеци условљавајући извесну предвидивост климатских услова за наступајућу зиму у области Југоисточне Европе и Кавкаског региона. Квази-бијенална осцилација је тренутно у западној фази и задржаће се у току наредних месеци. Има изгледа да ће локални климатски утицаји, као што су температуре површине Медитерана и Црног мора, имати значајну улогу.

Карте показују пробабилистичку заједничку прогнозу за терцилне категорије аномалија сезонске средње температуре и падавина, у односу на период 1981-2010. Због тренда климатског отопљавања, одабрани референтни период има утицаја на аномалије.

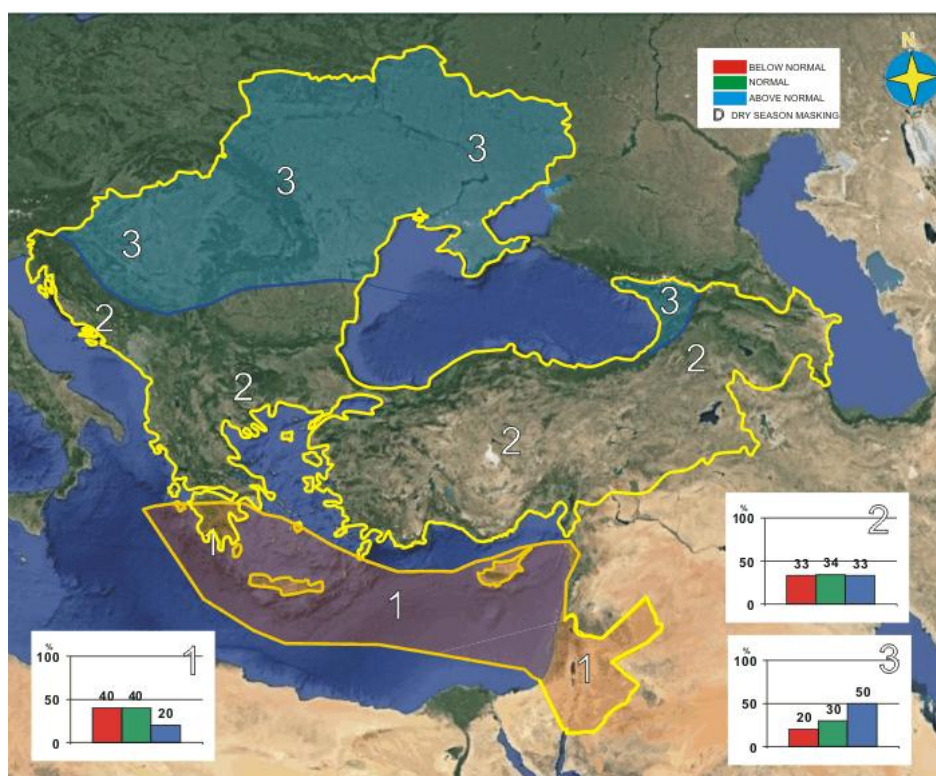

Слика 1. Графички приказ температурних изгледа за зиму 2015/16. године

Има изгледа да ће збир ефеката напред наведених климатских фактора имати значајног утицаја на струјање над нашим регионом. Тиме се може објаснити да већина климатских модела предвиђа антициклоналну аномалију над северозападном Африком и циклоналну аномалију над северозападном Европом. Као резултат тога, позитивне температурне аномалије се очекују у нашем региону. Сигнал температуре је најјачи изнад јужне половине Балканског полуострва и западне обале Турске.

За аномалије падавина, резултати модела наглашавају јужно-северни градијент. Изнад северне половине Балканског полуострва и севернозападног дела Кавкаског региона, постоји повећана вероватноћа за зимску суму падавина већу од нормале. Према моделу, падавине испод просека се очекују изнад јужне Грчке, Кипра и југоисточне Медитеранске области. Виши степен несигурности за падавине доминира у преосталом делу региона Југоисточне Европе (видети слику 2 за укупне количине падавина током зиме).

Варијације током зиме, које није могуће предвидети дуго времена унапред, могу повремено доминирати, тако да се редовна ажурирања прогнозе обавезно препоручују. Поред тога, регионални фактори (као нпр. температуре површине мора у мањим басенима региона) могу утицати на локалну варијабилност у већој мери него обично.

Слика 2. Графички приказ падавинских изгледа за зиму 2015/16. године

Сезонски просеци не дају детаљне информације о краткотрајним периодима током зиме, тако да је могуће да и током просечне зиме буде краткотрајних периода хладног зимског времена (нпр. зимских олуја, веома хладних или веома влажних периода) што може довести до значајних друштвено економских последица.

Треба имати у виду да је сезонске прогнозе неопходно приказати и у погледу вероватноће услед постојеће несигурности. Сваки даљи савет о сигнаlima прогнозе, краткорочним ажурирањима и упозорењима ће бити доступан током зиме од националних метеоролошких служби, заједно са детаљима о методологији и потенцијалу дугорочних прогноза.

Напомена: Графички приказ климатских изгледа у овом извештају служи само као смерница и не представља никакво мишљење о правном статусу било које земље, територије, града или области, о њиховим надлежним властима, нити се бави њиховим границама.

ДОДАТАК А: Стране које су дале допринос форуму SEECOF-14

- Светска метеоролошка организација
- Met Office, Уједињено краљевство
- Међународни истраживачки институт за климу и друштво, Сједињене Америчке Државе
- Европски центар за средњорочне прогнозе времена (ECMWF)
- Météo France, Република Француска
- Roshydromet, Руска Федерација
- Deutscher Wetterdienst, Федерална Република Немачка
- Национални центар за прогнозу животне средине, Сједињене Америчке Државе
- Подрегионални центар за климатске промене за југоисточну Европу чији је домаћин Републички хидрометеоролошки завод, Република Србија
- Национални институт за метеорологију и хидрологију, Република Бугарска
- Државни хидрометеоролошки завод, Република Хрватска
- Метеоролошка служба, Република Кипар
- Национална метеоролошка служба Грчке, Грчка
- Национална агенција за животну средину Грузије, Грузија
- Метеоролошка служба Републике Мађарске, Република Мађарска
- Републички хидрометеоролошки институт, Бивша Југословенска Република Македонија
- Хидрометеоролошки институт Црне Горе, Црна Гора
- Национална метеоролошка служба, Румунија
- Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске, Република Српска, Босна и Херцеговина
- Републички хидрометеоролошки завод, Република Србија
- Хидрометеоролошки центар Украјине, Украјина